

Giá phân bón trong nước diễn biến theo quy luật thị trường thế giới

20:21 20/06/2021

Việc giá phân bón tại Việt Nam thời gian gần đây liên tục tăng chủ yếu do tác động trực tiếp từ thị trường phân bón thế giới.

Ảnh minh họa.

Cụ thể, giá phân bón tại Việt Nam tăng cao xuất phát từ việc giá nguyên liệu sản xuất phân bón trên thế giới tăng mạnh. Trong khi đó, nhu cầu sử dụng phân bón trong nước được cải thiện, nguồn cung giảm, nguyên liệu đầu vào sản xuất tăng phi mã, chi phí vận chuyển đội gấp nhiều lần do ảnh hưởng bởi dịch Covid-19 làm đứt gãy chuỗi logistics toàn cầu cũng là những nguyên nhân cộng hưởng.

Giá phân bón trên thế giới tăng vượt dự báo

Theo ông Phùng Hà, Phó Chủ tịch, Tổng thư ký Hiệp hội Phân bón Việt Nam, nền kinh tế Việt Nam hiện là một trong những nền kinh tế có độ mở rất cao khi nước ta đã tham gia hầu hết các hiệp định thương mại tự do và ưu đãi thuế quan trên

thế giới. Do đó, mọi biến động trên thị trường thế giới lập tức tác động trực tiếp đến thị trường hàng hóa của Việt Nam.

Thậm chí, những hàng hóa Việt Nam tự đáp ứng 100% nhu cầu vẫn chịu ảnh hưởng. Ngược lại, nếu giá trên thị trường thế giới giảm trong nước cũng xuống theo, như quy luật đã diễn ra trong mấy năm vừa qua trên thị trường phân bón. Đây chính là sự vận động, điều tiết theo đúng quy luật thị trường.

Cũng theo ông Phùng Hà, sáu tháng đầu năm 2021 giá phân bón, đặc biệt là giá DAP, urea tăng khá cao. Số liệu của World Bank cho biết, giá DAP ngay tháng 4-2021 tăng 54% so với tháng 9-2020. Nguyên nhân của việc tăng giá trên được giải thích là do giá tăng nguyên liệu. Thí dụ, ammonia tháng 4-2021 tăng tới 60% so với tháng 9-2020, giá vận chuyển tăng, do dịch Covid-19 khiến nhiều nhà máy phải đóng cửa.

Thực tế, tại Việt Nam, trong quý 1-2021, giá bán các mặt hàng phân bón trong nước vẫn được duy trì ở mức thấp hơn so với giá thế giới, chính vì vậy, đã có lượng ure xuất khẩu khá lớn. Tuy nhiên, từ đầu tháng 4-2021 đến nay, do lượng hàng tồn kho giá thấp đã hết nên mặt bằng giá phân bón tại Việt Nam cũng bị điều chỉnh tăng theo mức giá chung trên thị trường thế giới.

Nguyên nhân chính khiến sáu tháng đầu năm 2021 giá phân bón tại Việt Nam tăng cao xuất phát từ việc giá nguyên liệu sản xuất phân bón trên thế giới tăng mạnh, thậm chí có mặt hàng đã tăng bằng lần như axit sunphuric H₂SO₄, nguyên liệu chính sản xuất DAP và các loại phân bón có chứa lưu huỳnh, đạm...

Thống kê cho thấy, giá nguyên liệu sản xuất và giá phân bón thế giới tháng 6-2021 so với tháng 12-2020 như sau: ure tăng 62%, DAP tăng trên 54%, Kali tăng 45%, Acid H₂SO₄ và ammonia tăng hàng trăm %.

Tại họp báo thường kỳ Bộ Công thương diễn ra chiều 17-6, ông Lê Triệu Dũng, Cục trưởng Phòng vệ Thương mại (Bộ Công thương), cho biết, sau khi thường xuyên theo dõi và phối hợp chặt chẽ với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Công thương thấy rằng, giá phân bón tăng phần lớn do yếu tố bên ngoài, cụ thể, nguyên liệu sản xuất phân bón và chi phí vận tải tăng 3-5 lần.

Đó là những nguyên nhân chính khiến giá các loại phân bón như ure và kali cũng gia tăng chứ không riêng gì mặt hàng phân bón phải chịu thuế tự vệ như DAP hay MAP.

Ngoài ra, Bộ Công thương đã phối hợp Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đánh giá tình hình cung cầu và thấy rằng riêng nguồn cung mặt hàng MAP và DAP đều đáp ứng đủ cầu. Thí dụ như giá mặt hàng DAP và MAP nhập khẩu tăng

khoảng 150%, trong khi đó mặt hàng sản xuất trong nước tăng 130% và cầu không có biến động quá lớn so với những năm trước đây.

Bên cạnh đó, Bộ Công thương còn thấy rằng, khi hoạt động sản xuất trong nước đối trọng với việc nhập khẩu, mức tăng giá MAP và DAP do trong nước sản xuất thấp hơn rất nhiều so với nhập khẩu.

Hiện giá DAP và MAP trong nước được bán với giá 9,5-10,5 triệu đồng/tấn, trong khi đó, giá nhập khẩu là khoảng 14-15 triệu đồng/tấn. Hiện nay, phân ure do các nhà máy trong nước sản xuất cũng có giá bán thấp hơn giá phân nhập khẩu khoảng 500 đồng/kg.

Ông Dũng cho rằng, việc có nguồn sản xuất trong nước là yếu tố giúp kìm hãm mức độ tăng giá chung của mặt hàng DAP, MAP nói riêng cũng như phân bón nói chung. Trong thời gian tới, Bộ Công thương tiếp tục phối hợp chặt chẽ với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn theo dõi sát tình hình và kiến nghị những giải pháp phù hợp với diễn biến thị trường.

Cục trưởng Cục Bảo vệ thực vật (Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) Hoàng Trung nhấn mạnh, việc giá phân bón tuy có ảnh hưởng tới sản xuất nông nghiệp, nhưng không đến mức vì giá phân bón tăng mà dẫn tới đình trệ hay phải dừng sản xuất.

Nguồn cung trong nước vẫn được bảo đảm

Theo lãnh đạo Công ty Cổ phần DAP Vinachem (DAP Đình Vũ), sáu tháng đầu năm 2021, DAP Đình Vũ đã tăng tối đa công suất gấp đôi so với cùng kỳ năm 2020, ước đạt 141.600 tấn (6 tháng đầu năm 2020 đạt 71.540 tấn) nhằm bù đắp thị trường trong nước. Để sản xuất 1 tấn DAP cần 0,4 tấn lưu huỳnh và 0,22 tấn amoniac.

Tính riêng hai yếu tố đầu vào này giá thành sản xuất 1 tấn DAP đã tăng chi phí khoảng 2,9 triệu đồng/tấn. Trong khi đó, so với cuối năm 2020, hiện giá lưu huỳnh tăng 133%, NH₃ tăng 107% và H₂SO₄ tăng 132%. Do đó, DAP Đình Vũ đạt hiệu quả chủ yếu nhờ duy trì ổn định sản xuất, bởi giá bán DAP tăng chỉ đủ bù đắp chi phí tăng nguyên nhiên vật liệu đầu vào.

Còn ông Lưu Hoàng Ngọc, Phó Cục trưởng Hóa chất cũng cho biết, thời điểm hiện nay, Trung Quốc cũng đang dự kiến đánh thuế xuất khẩu phân bón khá cao ở mức 30% từ ngày 1-7 nhằm siết chặt hơn việc xuất khẩu ra nước ngoài vào thời điểm nhu cầu trong nước tăng cao.

Bên cạnh đó, nguồn cung ure từ Đông Nam Á có sản lượng rất thấp do đang trong thời kỳ bảo trì, bảo dưỡng máy móc đã đẩy giá ure trên thị trường thế giới lên mức rất cao. Điều này cũng tạo áp lực nên giá phân ure trong nước.

Đối với ure, lãnh đạo công ty cổ phần Phân bón Dầu khí Cà Mau (PVCFC), bà Nguyễn Thị Hiền Phó Tổng giám đốc PVCFC cho biết, trong 6 tháng đầu năm 2021, Nhà máy Đạm Cà Mau vận hành an toàn, ổn định với mức công suất đạt trung bình 105% đạt mức sản lượng ure quy đổi hơn 450 nghìn tấn.

Với lượng hàng sản xuất trên, Công ty đã cung ứng toàn bộ ra thị trường, trong đó lượng hàng tiêu thụ cho thị trường nội địa đạt hơn 350 ngàn tấn tương đương 30% tổng nhu cầu tiêu thụ ure trong nước.

Tại một số thời điểm, để ổn định tâm lý và cam kết cung cấp đủ lượng hàng hóa phục vụ nhu cầu mùa vụ của bà con nông dân, công ty đã chấp nhận việc ký kết các hợp đồng bán hàng với hệ thống phân phối với thời gian giao nhận kéo dài mặc dù biết xu hướng giá có thể tăng cao.

"Để có đủ nguồn cung, nhà máy Đạm Cà Mau quyết tâm vận hành 105% công suất sản xuất ure để cung ứng ra thị trường và 25.000 tấn NPK các loại cho vụ hè thu. PVCFC luôn bám mục tiêu kiểm soát hài hòa lợi ích người tiêu dùng, và bảo đảm hiệu quả kinh doanh của các đại lý phân phối, yêu cầu đại lý kịp thời phân phối hàng khi nhận hàng từ nhà sản xuất, tránh găm hàng kiếm lời cho khâu trung gian làm ảnh hưởng đến nông dân" - Phó Tổng Giám đốc PVCFC nói.

Theo ông Hoàng Trung, Cục trưởng Cục Bảo vệ thực vật (Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn), việc giá phân bón trong nước tăng hiện nay là khách quan theo đúng quy luật thị trường do giá thế giới tăng mạnh.

Không chỉ phân bón mà ông Hoàng Trung cho biết, hầu hết mọi mặt hàng vật tư nông nghiệp, từ phân bón, đến thuốc bảo vệ thực vật, nguyên liệu thức ăn chăn nuôi,... đều tăng.

Bên cạnh đó, giá các nguyên liệu đầu vào sản xuất phân bón là hóa chất, dầu khí, chi phí vận chuyển, container thời gian qua cũng tăng gấp nhiều lần cũng góp phần khiến giá phân bón tăng mạnh.

Ông Hoàng Trung cho biết "Phải nói các doanh nghiệp phân bón lớn trong nước họ rất có trách nhiệm. Sau khi làm việc với Cục Bảo vệ thực vật tháng 4-2021, sau đó các doanh nghiệp cơ bản đã tạm dừng xuất khẩu để ưu tiên phục vụ thị trường trong nước. Bên cạnh đó, hiện giá ure và DAP trong nước cũng đang luôn được các doanh nghiệp duy trì thấp hơn giá DAP và ure nhập khẩu cho thấy sự chia sẻ của doanh nghiệp với nông dân nước nhà"

Cục trưởng Bảo vệ thực vật Hoàng Trung nhấn mạnh, việc giá phân bón tuy có ảnh hưởng tới sản xuất nông nghiệp, nhưng không đến mức vì giá phân bón tăng mà dẫn tới đình trệ hay phải dừng sản xuất, thực tế việc duy trì sản xuất 6 tháng đầu năm vẫn rất tốt. Bằng nhiều cách khác nhau, nông dân vẫn có đủ dinh dưỡng để cung cấp cho cây trồng, cho mùa vụ.

Bản thân Cục Bảo vệ thực vật, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, đã có những khuyến cáo, hướng dẫn bà con sử dụng phân bón tiết kiệm, tăng cường sử dụng các sản phẩm phân bón hữu cơ để giảm áp lực cho phân bón vô cơ.

Nguyễn Huân